

Marie och Henrik från Göteborg var utan segelbåt i ett par år, men slog till igen när en synnerligen välskött Najad 361 dök upp. Aqua-witt är deras sista båt, en klassiker att åldras i.

TEXT & FOTO JOAKIM HERMANSSON

ORUSTKLASSIKER

ÄGARNAS BÄSTA TIPS

INFO

- 1 Kolla dynorna och byt ut dem vid behov.
- 2 Slipa till och få stil på teakdäcket.
- 3 Värmarutblås i sittbrunnen kan torka kläder under kapellet.

Båten jag kliver ombord på byggdes 1996 och är därmed lika gammal som min yngste son, men av det märks knappt ett spår. Visst har former och utförande, liksom däcksutrustning och tågvirke, ändrats en del genom åren, och de elektroniska hjälpmedlen har förstås utvecklats ännu mer. Att Najad 361 Aqua-witt är just en Najad går däremot inte att ta miste på, med de höglanslackade trädetaljerna vid nedgången, med den karaktäristiska vindrutan, med den skyddade mitsittbrunnen och med de klassiska röda linjerna längs skrovsidorna. Alltihop andas tradition och typisk Najadstil, i en synnerligen välhållen helhet. Göteborgsparet Marie och Henrik har avslutat den fjärde säsongen i sin båt, och har hängivet förvaltat och förfinat arvet från dess tre tidigare ägare.

– Använd en blandning av Klorin och Yes, och följ sedan upp med en Boracolbehandling, föreslår Henrik, när jag stryker med handen över det ljusa och fina teakdäcket.

Egentligen skulle det inte alls ha blivit en så pass stor

och dyr båt som en Najad 361, när paret gjorde sig av med sin Mamba 341. De var utan segelbåt i ett par år, åkte istället omkring i sin snipa, och tittade helt förutsättningslöst efter en ny segelbåt. Att det skulle bli en nyare båt än Mamban, mindre, och absolut utan teakdäck, var de överens om. Det där med teaken glömde de emellertid snabbt, efter att ha sett en välhållen Najad 331. Under vintern kollade de även in en Hallberg-Rassy 36, och insåg då att det inte heller skulle vara så dumt med mitsittbrunn.

– Sedan dök den här båten upp, och då kände vi oss redo att slå till. Det var nog planlösningen som avgjorde, konstaterar Marie.

– Den är som gjord för ett par med gäster ombord, fyller Henrik i och nämner speciellt den ljusa mahognyinredningen och det fantastiska pentryt.

Seglaterna har mestadels gått längs den svenska västkusten, med tonvikt på Bohuslän, men även norska farvatten och danska Limfjorden hör till de områden som fått besök av Aqua-witt.

– Speciellt på högsommaren är det skönt att komma

MED TYNGD

iväg från Bohuslän litegrann, så då seglar vi gärna söderut, säger Marie, och tillägger att den 21-årige sonen Carl numera inte är med ombord så mycket.

– Nej, men tidigare har han följt med på många eska-drar med Svenska Kryssarklubben.

Najad 361 lanserades 1994 som en uppdatering av föregångaren Najad 360, med blyköl som förbättrade seglingsegenskaperna jämfört med den tidigare inplastade järnkölen. Marie och Henriks exemplar har skrov-nummer 57 av de 103 båtar som hann byggas fram till 1998. En förlängd och högre överbyggnad gav mer rymd i förpiken och överlag bättre ståhöjd interiört, medan en halv decimeter extra på skrovbredden också ökade voly-men. Badbryggan som integrerades i akterspegeln var också ett stort plus.

– I praktiken är båten en 37-fotare, menar Henrik, som tycker att han och hustrun nu har en bekväm båt att åld-ras i.

– Vi har köpt vår sista båt, deklarerar han med ett le-ende.

NAJAD 361

FAKTA

Längd 11,2 m

Bredd 3,5 m

Djup 1,83 m

Vatten 280 l

Bränsle 200 l

Motor VP 48 hk

Kojplatser 4–6 st

Vikt 7 500 kg

Kölvikt 3 200 kg

Segelyta 78 kvm

SRS-tal ?

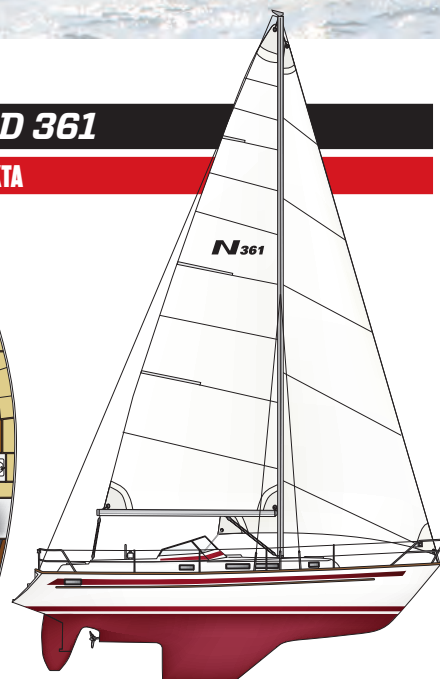
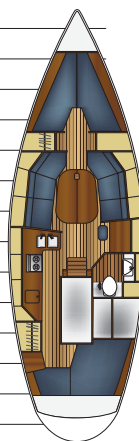
Konstruktör Thorwald Karlsson

Varv Najadvarvet, Henån

Tillverkningsår 1994–2000

Tillverkade båtar 103 st

Pris begagnad cirka 1 000 000–1 200 000 kr

Interiör **GEDIGEN OCH ELEGANT**

Väldoftande mahognykänsla genomsyrar interiören i Najad 361, som kan ståta med finish värdig ett äkta Orustbygge. Uppdaterad belysning ger ett ljust intryck.

Najad 361 har en för mittsittbrunnsbåtar ganska typisk planlösning, med en stor ägarhytt i aktern som nås via passagen under sittbrunnen, förbi det långsgående pentryt. Båten är ett Orustbygge med all den tråkänsla och finish som genomsyrar ett sådant, och akterhytten utgör inget undantag. Finaste mahogny i mattlackade ribbor på skrovsidorna, liksom i snyggt böjlimmade detaljer och massiva grepplistor, ger ett till lika delar gediget och elegant intryck. Ändå känns här både ljust och luftigt, tack vare det vita taket, däcksluckan och de båda skrovfönstren. Rejält tjocka dynor med resårer ger komfortabla kojor, som Marie och Henrik dessutom plussat på med extra skyddande bäddmadrasser.

– Allt material åldras ju, så vi tog ett större tag och bytte ut alla dynor till riktiga 15-centimeters madrasser. Det har vi aldrig ångrat, säger Henrik.

Ståhöjden är något begränsad i det L-formade genomgångspentryt, men det upplevs ändå som rymligt. Två hoar med varmt och kallt tryckvatten, stor kylbox, microovn och kardanupphängd spis med tre lågor hör till faciliteterna. Bakom gedigna mahognyluckor ovanför den vita arbetsbänken, ryms mängder av specier och husgeråd. Alla lampor i pentryt, ja faktiskt i hela båten, är utbytta till energibesparande och mer långlivade LED-källor.

– Tidigare ägare har också förstärkt befintlig belysning med flera nya LED-listor, berättar Henrik.

I det generösa motorrummet under nedgångstrappan finns en Volvo Penta på 48 hästkrafter, som tack vare åt-

komst även från sidogången är lätt att serva. Något regelrätt navbord att sitta vid hittar vi däremot inte, men på styrbordssidan vid nedgången en välfungerande navigationskommod med ståplats. Den funkar fint även för att breda ut papperssjökort, och därunder finns både skåp och lådor med plats för massor av prylar. I standardutrustningen ingår en utfällbar pall, men Marie och Henrik föredrar nuvarande skåpslösning.

Akter om navigationsplatsen leder en dörr in till toaletten, som är inredd helt i sobert vitt, i en blandning av plast och vitmålat trä, för att bättre stå emot fukten från duschen. Bortsett från några gulnade plastdetaljer är här ljust och snyggt, och självklart helt okej ståhöjd.

Två långsgående och i förliga kanten svagt rundade soffor, erbjuder minst ett halvdussin middagsgäster bekväma sittplatser runt det centralt placerade bordet, med sin uppfällbara klaff. Maststötan i framkant stör inte nämnvärt.

Bakom ryggstödet i styrbords salongssoffa döljer sig tv:n, som därmed kan fällas upp och ses från babordssoffan. Både här och på babordssidan ryms även extra sovplatser med full bredd i slingerkoj, och dagtid kan sängklädnerna förvaras undangömda i sofforna. Till och med skrovsidorna har täckts med mattlackade mahognyribbor, precis som i förpiken. Där kan två gäster sova skönt i fullängdskojerna, med möjlighet att stoppa i en trekantsdyna för extra bredd i bädden. Sammantaget märks knappt att Najad 361 som modell har ett par decennier bakom sig.

Bild för bild

1 Gästhytten i förpiken erbjuder två fullängdssojor, med möjlighet att stoppa i en trekantssdyna för extra bredd i bädden. Gedigen träkänsla även här, i finaste mahogny.

2 Salongen i Najad 361 ger riktigt våldoftande mahognykänsla, som sig bör i ett klassiskt Orustbygge. Till och med skrovsidorna har täckts med mattlackade mahognyribbor.

3 En Volvo Penta på 48 hästkrafter är lätt att serva i det rymliga motorrummet, traditionellt placerat under nedgångstrappan, men med åtkomst från sidogången.

4 Det L-formade genomgångspentryt i passagen mot akterhytten upplevs, trots den till viss del begränsade ståhöjden, som rymligt. Välutrustat är det också, med mycket stuv.

5 I akterns ägarhytt är det lika mycket pålitlig träkänsla som i båten i övrigt, men ändå ljust och luftigt tack vare det vita taket, däcksluckan och de båda skrovfönstren.

6 Toaletten är inredd helt i sobert vitt, i en blandning av plast och målat trä, för att stå emot fukten från duschen. Här är ljust och elegant, och självklart helt okej ståhöjd.

1

2

Exteriör SÄKER OCH TRYGG SEGling

Najad 361 är en trygg långseglare, med plats för hela besättningen i gott skydd bakom den stabila vindrutan, högt uppe i mitten av båten.

En av de stora fördelarna med att ha sittbrunnen placerad i mitten av båten, istället för i aktern, är att säkerhetsavståndet till omgivande vatten ökar. Det gäller speciellt på båtar av långseglingskaraktär, där man kan förvänta sig en hel del hög sjö. Då hjälper också en stadig vindruta till, för att minska vinddraget och hålla vatten borta från sittbrunnen. Najad 361 har både mitsittbrunn och vindruta, och dessutom stor skotet på en skena med travare akter om brunnen. Sammantaget ger det en väldigt trygg miljö för dem som seglar, med den möjliga nackdelen att det kan upplevas en aning trångt runt styriedestalen och ratten.

På Maries och Henriks båt har förrföra ägaren utvecklat ett genialt utfällbart sittbrunnsbord, som är specialtillverkat i flera nivåer och med extra ställ för muggar och glas, så att allt ryms även när man är många middagsgäster som ska få plats. Under styrbordssidans sittbrunnsbänk finns ett extremt djupt och rymligt stuvutrymme, med många hyllor och backar för att hålla god ordning på alla grejer som får plats där. Rorsman sitter högt upp i mitten av båten och kan därifrån ha koll på det mesta som händer ombord och omkring båten. Henrik har nyligen installerat dubbla Raymarine-plottrar, en för detaljer på själva piedestalen och en större för överblickens skull, på bygel framme vid nedgången.

– Det blev ny radar och helt nya kablar också, så att alla grejerna kunde prata med varandra. Vi fick plocka ner en del inredning för kabelbytet, men det var värt

det, säger Henrik och tillägger att förrföra ägaren investerade i en AIS som fortfarande funkar fint.

Designern Thorwald Karlsson gav Najad 361 en 90-talstypisk negativ akterspegel, med både den lilla badplattformen och trappsteget på väg ner dit, samt räddningsstege och ankardävert med spel, helt integrerade. Trots frånvaron av utanpåliggande badbrygga ger det bekväm access till vattnet för bad och att kliva i jollen. Även i fören finns ett elektriskt ankarspel, med 20-kilos ankare och 40 meter kätting, samt en smart hopfällbar stävstege som underlättar vid flytbryggor och flacka klippor. Och inom räckhåll från sittbrunnen hänger bojkroken på mantåget redo för tilläggning, med andra änden redan fastgjord i förtöjningsbandet. Alla lösningar känns väl genomtänkta och syftar till att reducera trassel och problem.

– Det är en av fördelarna med att köpa begagnad båt av någon som brytt sig om att förfinas den, tycker Marie.

– Fast nu ligger vi mycket mer på svaj än med vår gamla Mamba 341, konstaterar maken.

Uppe på luckgaraget ger dubbla och väl tilltagna solpaneler god strömförsörjning, men är ändå ur vägen när man rör sig ombord. Avlastarna för rullstens in- och utrullning samt skothorn och kick är tydligt uppmärkta och nås bekvämt från sittbrunnen, med uppsamlingspåsar intill. Lundhseglen var fräscha när paret köpte båten, och har bara behövt normal vinteröversyn, men att hantera rullstoren rätt var till en början inte självklart.

– Nyckeln är att ha lagom spänt både in och ut, tipsar Henrik.

Bild för bild

1 Hopbyggd med det rostfria ankarpeket i fören finns den smart hopfällbara stävstegen med sina två steg, som underlättar vid flytbryggor och flacka klippor.

2 Sittbrunnsbordet är specialtillverkat i flera nivåer och med extra ställ för muggar och glas, så att allt ryms även när man är många middagsgäster som ska få plats.

3 Både den lilla badplattformen och trappsteget på väg ner dit, samt räddningsstege och ankarvävert med spel, är integrerade i den egentligen negativa akterspegeln.

4 Med sittbrunnen i mitten av båten, som här på Najad 361, är rorsman och besättning tryggare och mer skyddade lite längre från vattnet än med sittbrunnen i aktern.

5 Avlastarna för rullstorens in- och utrullning samt skothorn och kick är tydligt uppmärkta och inom räckhåll från sittbrunnen, med uppsamlingspåsar intill.

Besiktningsmannen Bengt Arvidsson om Najad 361

”MYCKET ROBUST I KONSTRUKTIONEN”

”Najad 361 är i både skrov och däck byggd i glasfiberarmerad polyesterplast, som handlaminerats i en sandwichkonstruktion med Divinycell som distansmaterial, och med mer vattentålig isopolyester och NGA-gelcoat. Blykölen är bultad med ett dusin syrafasta bultar som brukar hålla bra. Mahognyinredningen har mycket massiva och böjlimmade kantlister, som är väldigt fina och hållbara. Till skillnad från tunnare faner tål de också att slipas ner och lackas om. Sammantaget är Najad 361 mycket robust i konstruktionen, men kan upplevas som ganska tung.

Gasoltuben finns framme i ankarboxen, vilket ur säkerhetssynpunkt är en väldränerad och bra placering vid eventuellt gasolläckage. Gasol är ju en så pass tung gas att den beter sig ungefär som vatten. Miljön i ankarboxen är dock fuktig och utsatt, så det är nödvändigt att ofta kolla efter eventuella korrosionsskador på gasolröret. Jag har sett anfrätta gasolrör i ganska många Najad 361. Även på vindrutans stående stolpar förekommer en del korrosion i nederkanten. Där samlas ofta saltvatten som står och mojar sig, så det kan bli riktigt grötigt ibland. På insidan av skrovet kan rördelar och kranar angripas av korrosion, så kolla både det och funktionen regelbundet.

Läckande röstjärnsinfästningar är också relativt van-

liga. På någon båt läckte det vid alla järnen, medan en annan båt ”bara” hade ett enda läckande röstjärn. Problemet kan förebyggas genom att montera om brickorna ovanpå röstjärnsinfästningarna med ny tätningssmassa. Och använd då aldrig silikon, utan ett polyuretanbaserat lim såsom exempelvis Sikaflex. Silikon funkar möjligen för akvariebyggare, men är riktigt dåligt i båtar.

Mantågsstöttorna sitter på ingjutna dubbar som kan börja vicka i sina hål, därför att folk använder mantågen till att ta spjårn i när de lägger till. Stöttorna är inte gjorda för det, utan för att hindra besättningsmedlemmar från att falla av. Rörelse i pulpitfästena är också vanligt, speciellt i de främre, medan de aktere sitter på samma typ av dubb som mantågsstöttorna.

Teakdäcken på gamla båtar måste också hållas efter, och det gäller förstås inte bara Najad 361. Om näten börjat släppa i kanten måste den bort helt, och en helt ny fog läggs i. Det är viktigt att den är tillräckligt elastisk för att följa träets rörelser. Om det är för stumt så släpper den ju, så den måste vara flexibel. Gummimassan Sealine används på de flesta Orustbåtar, och den funkar fint. Se också till att träpluggarna över skruvarna sitter där de ska, och limma annars fast dem med epoxi eller polyuretanlim.”

OM DU INTE KÖPER NAJAD 361 KAN DU KÖPA

CONTRAST 36

Längd 11 m
Bredd 3,3 m
Djup 1,87 m
Vatten 120 l
Bränsle 60 l
Motor Yanmar 27 hk
Kojplatser 5–6 st
Vikt 5 500 kg
Kölvikt 2 150 kg
Segelyta 59 kvm
SRS-tal 0,991
Konstruktör Rolf Magnusson
Varv Contrastbåtar, Karlstad
Tillverkningsår 1983–1987
Tillverkade båtar ca 320 st
Pris begagnad cirka 300 000–400 000 kronor

HALLBERG-RASSY 36 MK I

Längd 10,87 m
Bredd 3,55 m
Djup 1,7 m
Vatten 310 l
Bränsle 345 l
Motor VP 59 hk
Kojplatser 4–6 st
Vikt 7 500 kg
Kölvikt 3 400 kg
Segelyta 65 kvm
SRS-tal 0,9
Konstruktör Germán Frers
Varv Hallberg-Rassy, Ellös
Tillverkningsår 1989–1994
Tillverkade båtar 256 st
Pris begagnad cirka 1 000 000–1 200 000 kronor

ARCONA 36

Längd 10,85 m
Bredd 3,5 m
Djup 1,82 m
Vatten 180 l
Bränsle 90 l
Motor VP 28 hk
Kojplatser 4–6 st
Deplacement 6 000 kg
Kölvikt 2 500 kg
Segelyta 65 kvm
SRS-tal 1,017
Konstruktör Stefan Qviberg
Varv Boo Marin, Gustavsberg
Tillverkningsår 1987–2001
Tillverkade båtar 55 st
Pris begagnad cirka 450 000–600 000 kronor